

Αθήνα, 30 Ιανουαρίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης

Θέμα: «Δραματική αύξηση του κόστους δημοσίευσης διαθηκών για τους πολίτες»

Η ψηφιοποίηση των διαδικασιών στη Δικαιοσύνη αποτελεί αναγκαίο βήμα, το οποίο οφείλει να συνοδεύεται από μείωση της γραφειοκρατίας, επιτάχυνση της απονομής της Δικαιοσύνης και ουσιαστική βελτίωση της εξυπηρέτησης των πολιτών. Ωστόσο, ο ψηφιακός μετασχηματισμός δεν μπορεί ούτε πρέπει να συνεπάγεται τη μετακύλιση δυσανάλογου οικονομικού βάρους στους πολίτες, ούτε να δημιουργεί νέους, έμμεσους αποκλεισμούς στην πρόσβαση σε θεμελιώδη δικαιώματα.

Στο πλαίσιο των πρόσφατων θεσμικών παρεμβάσεων που αφορούν τη δημοσίευση ιδιόχειρων διαθηκών, καθώς και τη χορήγηση σχετικών πιστοποιητικών και αντιγράφων, διαδικασίες που παραδοσιακά εντάσσονταν στον πυρήνα της δικαστικής λειτουργίας και ολοκληρώνονταν από τις δικαστικές υπηρεσίες με ελάχιστο, ενιαίο και προβλέψιμο κόστος, της τάξεως των πέντε (5) ευρώ, μεταφέρθηκαν εκτός του δικαστικού πλαισίου και υλοποιούνται πλέον μέσω νέων ψηφιακών σχημάτων και αποκλειστικά από συμβολαιογράφους.

Παρότι η επιδίωξη της επιτάχυνσης των διαδικασιών και της αποσυμφόρησης των δικαστηρίων είναι θεμιτή, στην πράξη προκύπτει ότι ο πολίτης καλείται πλέον να καταβάλει σημαντικά υψηλότερα ποσά για ενέργειες που μέχρι πρότινος πραγματοποιούνταν από τις δικαστικές υπηρεσίες με ελάχιστο κόστος. Ειδικότερα, σύμφωνα με πληροφορίες, το κόστος των πιστοποιητικών ανέρχεται σε τριάντα πέντε (35) ευρώ, τα «ακριβή» αντίγραφα με θεώρηση σε πενήντα (50) ευρώ, ενώ επιπροσθέτως επιβαρύνονται και με αμοιβές συμβολαιογράφου.

Ο υπερπολλαπλασιασμός του κόστους αυτού εγείρει σοβαρά ζητήματα συνταγματικής τάξης, καθώς η οικονομική επιβάρυνση λειτουργεί στην πράξη ως έμμεσος περιορισμός της πρόσβασης στη Δικαιοσύνη, ιδίως για οικονομικά ασθενέστερους πολίτες. Ιδίως δε προκαλεί εύλογο προβληματισμό το γεγονός ότι ο ψηφιακός μετασχηματισμός, ο οποίος εκ της φύσεώς του αποσκοπεί στη μείωση του διοικητικού και οικονομικού κόστους τόσο για το Δημόσιο όσο και για τον πολίτη, καταλήγει να συνοδεύεται από πολλαπλάσιες οικονομικές επιβαρύνσεις.

Περαιτέρω, οφείλει να διασφαλιστεί ότι η μεταβίβαση της αρμοδιότητας δημοσίευσης και διαχείρισης των διαθηκών εκτός του δικαστικού πλαισίου συνοδεύεται από τις αναγκαίες θεσμικές εγγυήσεις διαφάνειας, δημοσιότητας και δημόσιου ελέγχου που οφείλουν να

χαρακτηρίζουν μια κατεξοχήν δικαστική πράξη, άρρηκτα συνδεδεμένη με την ασφάλεια δικαίου και την προστασία περιουσιακών δικαιωμάτων.

Επειδή η πρόσβαση στη Δικαιοσύνη αποτελεί συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα και οφείλει να είναι ουσιαστική και όχι τυπική, χωρίς οικονομικούς φραγμούς,

Επειδή ο ψηφιακός μετασχηματισμός της Δικαιοσύνης οφείλει να έχει ανθρωποκεντρική προσέγγιση και να οδηγεί σε μείωση και όχι αύξηση του κόστους για τον πολίτη,

Επειδή η δημοσίευση διαθηκών συνδέεται άμεσα με την ασφάλεια δικαίου, την προστασία περιουσιακών δικαιωμάτων και τη δυνατότητα άσκησης ένδικων μέσων,

Επειδή η μεταφορά κρίσιμων αρμοδιοτήτων εκτός των δικαστηρίων απαιτεί ισοδύναμες θεσμικές εγγυήσεις διαφάνειας, δημοσιότητας και δημόσιου ελέγχου,

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

1. Ποιο είναι το πλήρες και συνολικό οικονομικό κόστος που καλείται να καταβάλει σήμερα ο πολίτης για τη δημοσίευση διαθήκης, καθώς και για τη χορήγηση σχετικών πιστοποιητικών και αντιγράφων, στο πλαίσιο του νέου θεσμικού καθεστώτος, συμπεριλαμβανομένων όλων των επιμέρους χρεώσεων και αμοιβών;
2. Πώς αιτιολογείται η σημαντική αύξηση του κόστους σε σχέση με το προηγούμενο καθεστώς, όταν ο ψηφιακός μετασχηματισμός της Δικαιοσύνης αποσκοπεί κατεξοχήν στη μείωση του διοικητικού και οικονομικού κόστους για τον πολίτη και όχι στον πολλαπλασιασμό των οικονομικών επιβαρύνσεων για πράξεις που μέχρι πρότινος ολοκληρώνονταν εντός του δικαστικού πλαισίου με ελάχιστο και ενιαίο κόστος;
3. Ποια συγκεκριμένα μέτρα λαμβάνονται ώστε η ψηφιοποίηση των σχετικών διαδικασιών να μη λειτουργεί ως έμμεσος περιορισμός του δικαιώματος πρόσβασης στη Δικαιοσύνη, ιδίως για οικονομικά ασθενέστερους πολίτες;
4. Πώς διασφαλίζεται ότι η μεταφορά αρμοδιοτήτων εκτός των δικαστηρίων δεν συνεπάγεται υποβάθμιση της δημοσιότητας, των θεσμικών εγγυήσεων και του δημόσιου ελέγχου των σχετικών πράξεων;

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Παναγιωτόπουλος Ανδρέας

Παπαηλιού Γεώργιος

Ακρίτα Έλενα

Βέττα Καλλιόπη

Γαβρήλος Γεώργιος

Δούρου Ειρήνη (Ρένα)

Ζαμπάρας Μιλτιάδης

Κασιμάτη Ειρήνη (Νίνα)

Μαμουλάκης Χαράλαμπος

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Νοτοπούλου Αικατερίνη

Τσαπανίδου Παρθένα (Πόπη)

Ψυχογιός Γεώργιος